

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ε

19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1927

ΑΡΙΘ 46

ΚΑΙΝΟΣΠΟΥΔΙΑ

Ἡ ἀπότομος καὶ αἰφνιδία ἐκρηξις τῆς τελευταίας ἐπαναστάσεως ἐν Ρωσίᾳ διαρκούντος τοῦ παγκοσμίου πολέμου καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονός τοῦ πολέμου τούτου ἐνεφανίσθησαν ἐν τῇ σημερινῇ περιόδῳ τῆς ἱστορίας ὡς σταθμοὶ ἱστορικοὶ ἕξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι κλείουν ὀπισθὲν τῶν μίαν ὀρισμένην ἐποχὴν, καὶ διανοίγουν μίαν νέαν, τῆς προέχουσας διάφορον. Ἡ διαφορὰ αὕτη εἰς τὴν σύγχρονον κοινὴν συνείδησιν παρουσιάζεται τόσο μεγάλη, ὥστε νὰ φέρῃ τὸν χαρακτηριστῆρα τῆς ἀποτόμου ἀντιθέσεως. Ἡ προπολεμικὴ ἐποχὴ διὰ τοῦ μεταπολεμικοῦ εἶνε ἡ παλαιὰ ἐποχὴ, ἡ ἐποχὴ ἦν ὑπερβάσιαζον ἀρχαὶ καὶ ἀξίαι φανταστικαὶ καὶ ἀνυπαρκτοὶ καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸ πρῶτον ὀρμητικὸν πλήγμα εἰς ἐρείπια κρημνησθεῖσα. Ἡ μεταπολεμικὴ ἐποχὴ εἶνε ἡ ἀνατολή, ἡ ἐπιβολὴ καὶ τὸ κράτος τῶν νέων ἰδεῶν, ἡ πρὸς τὰς ὁποίας ὀρμὴ εἶνε ζωηρὰ καὶ πασιφανής, εἶνε ἡ ἐποχὴ τῶν νέων ἀρχῶν καὶ ἀξιῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ κατευνάσουν τὴν δίψαν τῆς ἀγωνιώσεως ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ θὰ ἀνακουφίσουν τὸν ἀποκαμόντα ἐκ τοῦ ὀδυνηροῦ πνευματικοῦ καὶ ἠθικοῦ καμάτου προπολεμικὸν καὶ μεταπολεμικὸν ἄνθρωπον. Εἶνε ἡ πραγματοποιήσις τοῦ ὀραματισμοῦ τῆς ἐκ τοῦ παρελθόντος διαψευθεύσεως καὶ ἀπογοητεύσεως ψυχῆς, ὁ παράδεισος τῶν ὀνείρων καὶ τῶν ρεμβασμῶν.

Εἶνε περιττὸν ἐνταῦθα νὰ ἀναπνυχθῇ ὅτι πολλάκις, πο λαχόντες καὶ πολλαπλῶς ἀνελύθη καὶ ἐτονίσθη, πόσον δῆλα δὴ, πράγματι, ἀπεγοητεύθη ὁ κόσμος ἐκ τῆς συνολικῆς τε καὶ τῆς μερικῆς τοῦ παγκοσμίου πολέμου εἰκόνας, καὶ πόσον ἐκδηλος καὶ ἀνάγλυφος παρεστάθη ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἡ συγκλονιστικῆ ὀσυνέπεια τῶν ἀρχῶν, ἀφ' ὧν ἀνεπήδησε, καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων, εἰς ἃ κατέληξε. Παρὰ πάσας τὰς κολοσσιαίας καὶ παντοίας θυσίας, τὰς ὁποίας ὑπέστησαν οἱ λαοί, δὲν ἐπετεύχθη ἡ ἀπόδειξις τοῦ κράτους τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ στοιχειώδους ἀνθρωπισμοῦ ἀκριβῶς εἰς τὰς μᾶλλον ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐνδεδειγμένας περιστάσεις τῆς ἀριδιηλοτέρας

τῶν ἐκδηλώσεως. Καὶ ὁ κόσμος ἐσχημάτισε τὴν πεποιθήσιν, ὅτι ἐποχὴ, τῆς ὁποίας τὸ κύριον γνώρισμα εἶνε τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου καὶ ὁ ἐγωϊσμός, ἀρχαί, δῆλα δὴ, εἰς τὰ εἶδωλα τῶν ὁποίων ἐθυσιάσθησαν μυρία ζωαὶ καὶ εὐτυχία, — τοιαύτη ἐποχὴ δέον νὰ ταφῇ ὑπὸ τὰς ἀρὰς τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐπὶ τὸ κράτος τῆς ψυχολογικῆς ταύτης καταστάσεως, εἰς τὸν ὀρίζοντα, ὁ ὁποῖος χωρίζει τὸν εὐρωπαϊκὸν κόσμον ἀπὸ τὸ ἀπέραντον κράτος τῶν Ρώσων, ὑπεφαίνεται εἰς νέος ὀραματισμός, ἀνέθρῳσεν εἰς καινὸς ἥλιος νέου φωτός καὶ νέου θάλπου. Αἱ ὀλονὲν ἐκεῖθεν πλησιάζουσαι μελωδία ἠκούοντο ὑπὸ τινῶν ὡς ἀρμονία καινάκουστοι, ὑποβάλλουσαι εἰς τὰς ψυχὰς καὶ τὰς καρδίας νέας ἀγαλλιάσεις, νέαν ζωὴν, νέας ἐλπίδας. Ἡ ἀποκαρδίωσις ἐκ τοῦ «παλαισμοῦ» ἐπτέρωνε πρὸς τὸν μεσσίαν τοῦ νέου «φουτουρισμοῦ», ἔστω καὶ διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι ἐφαίνεται ὡς καινός. Ὁ «φουτουρισμός» αὐτὸς ἐψαλλεν ἔσματα εἰς τὴν ἰσότητα, εἰς τὴν δικαιοσύνην, εἰς τὸν ἀνθρωπισμόν, εἰς τὸ δίκαιον τοῦ προλεταρίου, εἰς τὸ ἄδικον τοῦ ἄστοῦ, εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν τάξεων, εἰς τὸν Μάρξ, τὸν ὕλισμόν, τὸν ἀνθρώπινον στόμαχον, καὶ εἰς ἄλλα πολλά. Πολλοὶ ἐνεθυσιάσθησαν, καὶ ἔτεινον πρὸς αὐτὸν τὰς χεῖρας. Ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ «μπολσεβισμοῦ» παρῆλθε δεκαετία ὀλόκληρος — διάστημα ἐπαρκέστατον διὰ νὰ σπουδασθῇ ἀνέτως καὶ παμμερῶς ἡ φυσιολογία τοῦ νέου μεσσίου, καὶ νὰ ἐκτιμηθῇ κατ' ἀξίαν. Ὅσοι ἰσόροποι τὸν ἐγνώρισαν, ἀπέστρεψαν τὸ πρόσωπον ἀπ' αὐτοῦ μετ' ἀποστορῆς καὶ ἀγανακτήσεως, διότι οὐδαμοῦ εὖρον τοσαύτην ἀνισότητα, ἀδικίαν, ἀπανθρωπίαν καὶ ἐξαχρείωσιν, ὅσην εἰς τὸ καινοφανὲς τοῦτο σύστημα τῆς ζωῆς. Ὅσοι ὀμως ἄπειροι, ἐπιπόλοιοι καὶ ἐπιφανειακῶς ἐνθυσιώδεις, ὅσοι ὀκνηρῶδεις καὶ ἰδιοτελεῖς, ὅσοι ἠθικῶς ἀνεργάτιστοι καὶ ὕλισται, προσχωρῶντες εἰς τὰς τάξεις τοῦ κομμουνισμοῦ ἀποτελοῦσι τὰς ἐρυθρὰς στρατιάς του, τῶν ὁποίων σύμβολον εἶνε τὸ αἷμα τῆς «φιλανθρωπίας» ἀνθρωποκτονίας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν τῶν ὑπὸ τοῦ κομμουνισμοῦ στρατολογουμένων ἐνδιαφέρει κυρίως

ἡμᾶς ἢ νεολαία. Τὴν νεαρὰν ἡλικίαν διακρίνει τὸ κράτος τοῦ συναισθήματος ὑπὲρ τὴν λογικὴν καὶ τὴν ψυχρὰν κρίσιν. Ὁ νέος δὲν ἔχει τὸ ἔργον τῆς πείρας τῶν πρεσβυτέρων, καὶ στερεῖται τῆς προσεκτικῆς ἐπιπτείας καὶ τῆς ὀρίμου ἐπὶ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων κρίσεως. Πᾶν ὅ,τι ἀγνοεῖ καὶ μανθάνει κατὰ πρῶτον, ἐκλαμβάνει ὡς νέον, καὶ ὁρμᾷ πρὸς αὐτό. Ἡ ὁρμὴ πρὸς τὸ νέον γεννᾷ ἐν αὐτῷ περιφρόνησιν πρὸς τὰ παλαιὰ· διὰ τοῦτο ἐνθουσιᾷ εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς προόδου, ἣτις τῷ παρουσιάζεται ὡς ἄλλυσις «νέων», καὶ ἡ ψυχὴ του χαίνει διψαλέα πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐξελίξεως ὡς ἀκαταπαύστου νέων ἐναλλαγῆς. Εἶνε ἡ φυσικὴ τοῦ νέου ροπὴ πρὸς τὴν γνῶσιν, ἐξικνουμένη μέχρι τοῦ σταδίου τῆς ἰσορροπήσεως μεταξὺ συναισθήματος καὶ κρίσεως, ὁπότε ἀρχεται τὸ στάδιον τῆς «ἐπιγνώσεως». Πᾶν λοιπὸν φέρων τὴν προσοπίδα τοῦ «νέου» ἐκλαμβάνεται ὑπὸ τῶν νέων ὡς ὄντως νέον, κατὰ τοσοῦτο δὲ «μᾶλλον νέον», ὅσῳ τοῦτο εἶνε μᾶλλον ἀνιήθιτον πρὸς τὰ «παλαιὰ». Ὅ,τι ἐκ τῶν παλαιῶν ἐνομισθῆ ἀνεπαρκὲς ἐκκηρύσσεται, καὶ πιστεύεται ὅτι τὸ ποθοῦμενον περιέχεται εἰς τὰ «νέα» — δῆθεν — δόγματα, τὰς νέας «μεθόδους», τὰς τάχα «νέας ἀξίας».

Αὕτη ἡ ἐπιπόλαιος καὶ ἄκρατος τῶν νέων καινοσπουδία εἶνε ἀνάγκη νὰ καταπολεμηθῇ διὰ τῆς ἀποδείξεως ὅτι οὔτε τὰ παλαιὰ ἀπώλεσαν τὴν ἀξίαν των, οὔτε τὰ «νέα» εἶνε καινά, ὅτι δὲ ὑπάρχουν αἰώνιοι ἀρχαὶ καὶ ἀξίαι, αἱ ὁποῖαι οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν πρὸς τὴν «παλαιότητα» καὶ τὴν «καινότητα», διότι εἶνε ἀξίαι θεῖαι, ἔξω τόπου καὶ χρόνου. Εἶνε ἐπαναγκαστὸν εἰς τοῦτο ἡ προσοχὴ νὰ στραφῇ: εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ἰσορροπήσεως τῆς ψυχῆς τῶν νεαρῶν ἑλληνοπαίδων ἵνα μὴ, ἀπαιδαγωγῆται καὶ ἀδίδακτοι καὶ ἀφώτιστοι ὅλως, ρίπτονται εἰς τὰς ἀγκυλάς τοῦ κομμουνισμοῦ ἐκ τῆς φυσικῆς πρὸς τὴν καινοσπουδίαν ροπῆς, θύματα γινόμενοι τῶν ἐκμεταλλευτῶν τῶν ἀθῶν πλασμάτων διὰ τοὺς πασιγνώστους ἰδιωτελεῖς των ἐκοπούς.

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑἲΡΕΣΕΩΝ

Αἲρσεις, ἔξ ὀρθοδόξου χριστιανικῆς ἐπόψεως, εἶναι πᾶσα ἀπὸ τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν παρεκκλίσις. Εἰς πάσας τὰς ἐποχάς, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, ὑπῆρχον αἲρέσεις, τινὲς τῶν ὁποίων ἐτάραξαν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν τὴν γαλήνην τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ὅποια ὅμως, ὀδηγουμένη ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἀντεπεξῆλθε κατ' αὐτῶν καὶ ἀνεδείχθη πάντοτε νικηφόρος. Ἐν τοῖτοις δὲν ἔλειψαν μέχρι σήμερον

τὰ ζιζάνια τῶν αἲρετικῶν, ἀπὸ ξένων ἰδίως χωρῶν εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας μεταφυτευόμενα. Ἐν ἐκ τῶν αἲρετικῶν τούτων συστημάτων εἶναι καὶ ὁ Χιλιασμός, οὗτινος μία ὄψις ἢ μᾶλλον συνέχρημα εἶναι οἱ λεγόμενοι

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΑΙ (ADVENTISTS)

Ἱστορία

Ὁ Κύριος ἐνίστε ὁμίλει πρὸς τοὺς Ἀποστόλους Αὐτοῦ περὶ τῆς μελλούσης Αἰῶς οὐ ἐλεύσεως, ἀλλ' οἱ «*χρόνοι καὶ καιροί*,» οὗς μόνον «*ὁ Πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ*» ἦσαν καὶ εἶναι ἄγνωστοι. Παρὰ πάντα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης· ἐκ θρησκευτικοῦ ζήλου, μᾶλλον δ' ἐκ περιεργείας καὶ ἀνυπομονησίας, καταβάλλοντο καὶ καταβάλλονται ὑπὸ τινῶν φιλοπεριέργων πνευμάτων προσπάθειαι πρὸς ὑπολογισμόν τοῦ χρόνου τῆς δευτέρας παρουσίας. Οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος Παρουσιασταὶ ἢ Χιλιασταὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ δευτέρα τοῦ Κυρίου παρουσία ἐγγίζει καὶ προετοιμάζονται πρὸς ὑποδοχὴν αὐτῆς. Ἄν καὶ ἡ οἴρεσις αὕτη χρονολογεῖται ἀπὸ ἐνὸς περίπου μόνον αἰῶνος, ἐν τοῖτοις εἶναι μία ἐπανάληψις ὑπὸ νέαν μορφήν ἀρχαιοτέρων δεισιδαιμονικῶν ἰδεῶν περὶ τοῦ χρόνου τῆς δευτέρας τοῦ Κυρίου παρουσίας. Εἰς πάσας τὰς ἐποχὰς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, μάλιστα δὲ κατόπιν μεγάλων πολιτικῶν, κοινωνικῶν καὶ θρησκευτικῶν γεγονότων, παρατηροῦνται παρόμοιαι τάσεις, μαρτυροῦσαι περὶ τῆς νοσταλγίας τῆς μελλούσης τοῦ Κυρίου παρουσίας καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς βασιλείας Αὐτοῦ, ὡς συνέβαιναν ἀκριβῶς ἐν τῷ Ἰουδαϊκῷ λαῷ μὲ τὴν προσδοκίαν τῆς ἐλεύσεως τοῦ Μεσσίας, κατόπιν ἰδίᾳ δοκιμασιῶν τοῦ λαοῦ τούτου. Ὁ Χριστιανισμὸς κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας ἐδοκίμασεν ἐπίσης πολλὰς καὶ σκληρὰς δοκιμασίας, ὡς ἐκ τούτων δ' ἡ προσδοκία τῆς ταχείας ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου πιστοποιεῖται ἤδη ἐν αὐτῇ τῇ Καινῇ Διαθήκῃ καὶ δι' ταῖς προγενεστέραις ἐπιστολαῖς τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἐπιταθεῖσα ἰδίᾳ κατὰ τοὺς διωγμούς ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων αυτοκρατόρων. Κατὰ τὸν τέταρτον αἰῶνα αἱ μετακινήσεις τῶν λαῶν τῆς Ἑυρώπης καὶ αἱ ἐντεῦθεν ἀκαταστασίαι ἐπανεφέρθη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὰς ἐλπίδας ταύτας ἐν τῷ χριστιανικῷ κόσμῳ, τοῦτο δὲ συνέβη καὶ βραδύτερον, ὅτε ὁ ἐκ τοῦ Ἰσλαμισμοῦ κίνδυνος ἤπειλει τὴν Ἑυρώπην καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς μεταρρυθμίσεως ἐν τῇ Δύσει. Αἱ τὴν πηγὴν ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ πρεφῆτου Δανιὴλ καὶ τῇ Ἀποκαλύψει τοῦ Ἰωάννου ἔχουσαι προσδοκίαι αὐταὶ ἐπανήλθον ζωηρότεραι ἐν τῷ Χριστιανικῷ κόσμῳ τῆς Ἀμερικῆς ἀπὸ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος,

ἡ κακοδοξία δ' αὕτη διεδόθη καὶ εἰς πολλὰς χώρας τοῦ κόσμου καὶ δὴ τῆς Εὐρώπης.

Ἀρχηγὸς τῆς θρησκευτικῆς ταύτης κινήσεως ὑπῆρξεν ὁ Miller. Οὗτος κατ' ἀρχὰς ἐλευθεροδόξος ὢν, προσεικλύσθη κατόπιν ὑπὸ τῶν Ἀναβαπτιστῶν καὶ ἀπὸ τοῦ 1822 ἐπεδόθη εἰς μελέτας τῆς Γραφῆς καὶ δὴ εἰς ἐρμηναίας μυστικῶν χωρίων τῆς Π. καὶ Κ. Διαθήκης. Ὁ Miller, σιτηριχθεὶς εἰς τὸ χωρίον τοῦ Δανιὴλ ἡ' 14, ἔνθα ὁ λόγος περὶ δισχιλίων τριακοσίων ἡμερῶν καὶ παρερμηνεύων τοῦτο, ἐξήνεγκε τὴν γνώμην ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ προφητεύεται μετὰ σαφηνείας ἡ δευτέρα τοῦ Κυρίου παρουσία. Εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ προέβη ὡς ἐξῆς:

Ἐν πρώτοις αἱ ἡμέραι αὗται δέον νὰ ἐκληφθῶσι, κατ' αὐτόν, ὡς «προφητικαὶ ἡμέραι», δηλαδὴ ὡς ἔτη, συμφώνως τοῖς Ἀριθ. ιδ' 34 καὶ Ἰέρικ. δ' 6, ἔνθα ἡμέρα=ἐνιαυτός. Μετὰ 2300 λοιπὸν ἔτη θὰ ἐπραγματοποιεῖτο ἡ προφητεία «καὶ καθαρισθήσεται τὸ ἅγιον»¹. Ἄλλ' ἀπὸ πότε πρόπει ν' ἀρχίσωμεν ὑπολογίζοντες τὰ 2300 ἔτη; Ὁ Miller πρὸς ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο καταφεύγει εἰς τὸ χωρίον Δανιὴλ θ' 24, ἔνθα ὁ λόγος περὶ τῶν 70 ἑβδομάδων (7 X 70=490 ἔτη) καὶ καταστρώνει τοὺς ἐξῆς ὑπολογισμοὺς:

Αὐθαιρέτως λαμβάνει ὡς ἐφετηρίαν τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ τὸ ἔτος 457 π. Χ., τὸ ἔτος δηλαδὴ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Ἱερουσαλήμ. Τῷ ὄντι 490 ἔτη μετὰ ταῦτα, ἦτοι τῷ 33 μ. Χ. κατὰ τὴν χριστιανικὴν χρονολογίαν συνέβη τὸ μέγα κοσμοϊστορικὸν γεγονός τῆς Σταυρώσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἄλλ' ἐάν, κατὰ τὸν Miller, εἰς τὸ 457 π. Χ. προσθέσωμεν 2300 ἔτη, λαμβάνομεν τὸ ἔτος 1843 μ. Χ., καθ' ὃ θὰ ἐγίνετο ἡ δευτέρα παρουσία.

Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1818 εἶχε σχηματίσει ὁ Miller τὴν πεποίθησιν ταύτην, ἣν ἤρchiσε διακηρύττων 13 ἔτη βραδύτερον. Συμφώνως πρὸς τὰ κηρύγματα τοῦ Miller, ἡ δευτέρα παρουσία θὰ ἐγίνετο κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα μετὰ 21 Μαρτίου 1843 καὶ 21 Μαρτίου 1844, θὰ προηγεῖτο δὲ ταύτης ἡ κάθαρσις τῆς γῆς διὰ τοῦ πυρὸς (2 Πέτρ. γ' 10). Πλήθη κόσμου ἐκ πασῶν τῶν προστεσταντικῶν ἀποχρώσεων καὶ αἰρέσεων ἔδωκαν πῖτιν εἰς τὰς προφητείας τοῦ Miller, κατ' αὐτόν δὲ τὸν τρόπον ἐσχηματίσθη μία θρησκευτικὴ ὁμὰς ἐξ οὐκ ὀλίγων ὁπαδῶν, οἵτινες ὠνόμασαν ἑαυτοὺς Adventists, δηλαδὴ πιστεύοντες εἰς τὴν προσεχῆ τοῦ Κυρίου παρουσία (Advent).

Ὅσα προσήγγιζε τὸ κρίσιμον ἔτος 1843, τοσοῦτω

μᾶλλον ἐπυκνοῦντο ἐξ ὅλων τῶν σημείων αἱ τάξεις τῶν Παρουσιαστῶν. Τὸ 1833 ἔλαβεν ὁ Miller τὴν ἄδειαν παρὰ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀναβαπτιστῶν Hampton ὅπως κηρύττῃ ἐλευθέρως, κατὰ τὸ αὐτὸ δὲ ἔτος ἐξέδωκε καὶ βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον: «Evidences from Scripture and History of the second coming of Christ about the year 1843 κλπ. Σημειώτεον ὅτι ὁ Miller δὲν ἴδρυσεν ἰδιαίτην θρησκευτικὴν κοινότητα, καθ' ὅσον τὸ τέλος τοῦ κόσμου ἦν ἐγγύς. Ἀπὸ τοῦ 1840 ἡ θρησκευτικὴ αὕτη κίνησις ἔλαβε μεγαλειτέρας διαστάσεις ἐν Ἀμερικῇ. Ἐὐὸσον τὸ κρίσιμον ἔτος ἐπλησίαζεν, ἐπὶ τοσοῦτον ἐπτείνετο καὶ ἡ ἀγωνία, φθάσασα εἰς τὸ κατακόρυφον κατὰ τὸν χειμῶνα 1843—1844. Κατὰ τὸ ἔαρ 1843 οἱ Παρουσιασταὶ ἐν λευκῇ στολῇ ἀνέμενον ἐναγνίως τὴν ὥραν τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου. Ἡ Μαρτίου ὁμοῦ 1844 παρῆλθεν ἄνευ ἐξαιρετικοῦ τινα γεγονότος καὶ αἱ προσδοκίαι τῶν Παρουσιαστῶν δὲ ψεύσθησαν. Ἡ ἀπογοήτευσις ὑπῆρξε μεγάλη. Miller ὁμολογεῖ τὸ λάθος του, θρῆμνει ὁμοῦ εἰς τὸ ἰδέαν ὅτι ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου εἶναι ἐγγύς. Τὴν λύσιν εἰς τὸ ἀδιέξοδον ἔδωκεν ὁμόφρων τοῦ Miller, ὁ S. S. Snow, ὅστις, ὡς ἐνόμιζεν, ἔλα «φώτισιν» περὶ τῆς παραβολῆς τῶν δέκα παρθένων καθ' ἣν ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ ὁ νυμφίος, καταφθάσας περὶ τὸ μεσονύκτιον (Ματθ. κε' 5—6). Ὁ Snow ὑπελόγησε τὴν ἐπιβράδυνσιν ταύτην εἰς ἡμίσειαν ἡμέραν, δηλαδὴ εἰς ἡμισυ ἔτος. Λοιπὸν ἡ δευτέρα παρουσία θὰ ἐγίνετο ἀφεύκτως μετὰ 6 μῆνας, ἦτοι τὸ 21 Ὀκτωβρίου 1844. Ἡ ἐξήγησις αὕτη ἐθεωροῦντο ὡς ἱκανοποιητικὴ καὶ αἱ ἐλπίδες ἤρchiσαν ν' ἀναγνῶνται. Τοσαύτη δὲ ἦτο καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἡ ποίθησις τῶν ὁπαδῶν τοῦ Snow καὶ Miller, ὧ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δὲν συνεκόμισαν τοὺς καρπῶν, ἀφήσαντες τὴν συγκομιδὴν νὰ σαπῇ ἐν ἀναμοτῆς μεγάλης ἡμέρας!

Οὐκ ὀλίγοι ἀπεχώρησαν ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν, εἰς ἀνήκον, οὕτω δὲ ἐσχηματίσθη ἰδιαίτερα θρησκευτικὴ κοινότης. «Ἄλλά», ὡς γράφει ὁ χιλιαστὴς Lehighborough ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῶν παρουσιαστῶν, «ἡ ἡμέρα αὕτη παρῆλθε καὶ ἀφήκε τοὺς ἀναμένοντες! ἐν ὀδύνῃ. Τὸ σκεῦος τοῦ ἀρώματος, τὸ ὄπο πρὸ ὀλίγου προὔξενε εἰς αὐτοὺς ἀθάνατον ἀγῆλαισιν, ἔκειτο συντετριμμένον πρὸ τῶν ποδῶν τῶν Καὶ ὁμοῦ εἶχον τόσον πολὺ ἐπικαλεσθῆ τὸν Κύριον Ἄλλά δὲν ἦλθε!» Ἄλλος τις φίλος τοῦ Miller γράφει: «Ἐγκατέλειψα μετὰ πικρίας τὴν οἰκίαν συγκεντρώσεως καὶ ἔκλαυσα ὡς παιδίον. Ὁ Χρὸς παρῆλθεν, ἀλλ' ὁ περιπόθητος Κύριος δὲν ἐφά

1. Δαν. ἡ' 14.

ἡ κατοδοξία δ' αὐτῆ διεδόθη καὶ εἰς πολλὰς χώρας τοῦ κόσμου καὶ δὴ τῆς Εὐρώπης.

Ἀρχηγὸς τῆς θρησκευτικῆς ταύτης κινήσεως ὑπῆρξεν ὁ Miller. Οὗτος κατ' ἀρχὰς ἐλευθεροδόξος ὢν, προσελκύσθη κατόπιν ὑπὸ τῶν Ἀναβαπτιστῶν καὶ ἀπὸ τοῦ 1822 ἐπεδόθη εἰς μελέτας τῆς Γραφῆς καὶ δὴ εἰς ἐρμηκείας μυσικῶν χωρίων τῆς Π. καὶ Κ. Διαθήκης. Ὁ Miller, σιτηριχθεὶς εἰς τὸ χωρίον τοῦ Δανιὴλ ἡ' 14, ἔνθα ὁ λόγος περὶ δισχιλίων τριακοσίων ἡμερῶν καὶ παρερμηνεύων τοῦτο, ἐξήνεγκε τὴν γνώμην ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ προφητεύεται μετὰ σαφηνείας ἡ δευτέρα τοῦ Κυρίου παρουσία. Εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς του προσέβη ὡς ἑξῆς:

Ἐν πρώτοις αἱ ἡμέραι αὗται δέον νὰ ἐκληφθῶσι, κατ' αὐτόν, ὡς «προφητικαὶ ἡμέραι», δηλαδὴ ὡς ἔ. η. συμφώνως τοῖς Ἀριθ. ιδ' 34 καὶ Ἰέζεκ. δ' 6, ἔνθα ἡμέρα=ἑνιαυτός. Μετὰ 2300 λοιπὸν ἔτη θὰ ἐπραγματοποιεῖτο ἡ προφητεία «καὶ καθαρισθήσεται τὸ ἄγιον»¹. Ἄλλ' ἀπὸ πότε πρέπει ν' ἀρχίσωμεν ὑπολογίζοντες τὰ 2300 ἔτη; Ὁ Miller πρὸς ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο καταφεύγει εἰς τὸ χωρίον Δανιὴλ θ' 24, ἔνθα ὁ λόγος περὶ τῶν 70 ἑβδομάδων (7 × 70=490 ἔτη) καὶ καταστρώνει τοὺς ἑξῆς ὑπολογισμοὺς:

Αὐθαρέτως λαμβάνει ὡς ἐφετηρίαν τῶν ὑπολογισμῶν του τὸ ἔτος 457 π. Χ., τὸ ἔτος δηλαδὴ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Ἱερουσαλήμ. Τῷ ὄντι 490 ἔτη μετὰ ταῦτα, ἦτοι τῷ 33 μ. Χ. κατὰ τὴν χριστιανικὴν χρονολογίαν συνέβη τὸ μέγα κοσμοϊστορικὸν γεγονός τῆς Σταυρώσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἄλλ' ἑάν, κατὰ τὸν Miller, εἰς τὸ 457 π. Χ. προσθέσωμεν 2300 ἔτη, λαμβάνομεν τὸ ἔτος 1843 μ. Χ., καθ' ὃ θὰ ἐγίνετο ἡ δευτέρα παρουσία.

Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1818 εἶχε σχηματίσει ὁ Miller τὴν πεποίθησιν ταύτην, ἣν ἤρchiσε διακηρύττων 13 ἔτη βραδύτερον. Συμφώνως πρὸς τὰ κηρύγματα τοῦ Miller, ἡ δευτέρα παρουσία θὰ ἐγίνετο κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα μεταξὺ 21 Μαρτίου 1843 καὶ 21 Μαρτίου 1844, θὰ προηγέιτο δὲ ταύτης ἡ κάθαρσις τῆς γῆς διὰ τοῦ πυρός (2 Πέτρ. γ' 10). Πλήθην κόσμου ἐκ πασῶν τῶν προστεσταντικῶν ἀποχρώσεων καὶ αἰρέσεων ἔδωκαν πίστιν εἰς τὰς προφητείας τοῦ Miller, κατ' αὐτόν δὲ τὸν τρόπον ἐσχηματίσθη μία θρησκευτικὴ ὁμάς ἐξ οὐκ ὀλίγων ὁπαδῶν, οἵτινες ὠνόμασαν ἑαυτοὺς Adventists, δηλαδὴ πιστεύοντας εἰς τὴν προσεχῆ τοῦ Κυρίου παρουσία (Advent).

Ὅσα προσήγγιζε τὸ κρίσιμον ἔτος 1843, τοσοῦτ

μᾶλλον ἐπυκνοῦντο ἐξ ὅλων τῶν σημείων αἱ τάξεις τῶν Παρουσιαστῶν. Τὸ 1833 ἔλαβεν ὁ Miller τὴν ἄδειαν παρὰ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀναβαπτιστῶν ἐν Hampton ὅπως κηρύττῃ ἐλευθέρως, κατὰ τὸ αὐτὸ δὲ ἔτος ἐξέδωκε καὶ βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον: «Evidences from Scripture and History of the second coming of Christ about the year 1843 κλπ.» Σημειωτέον ὅτι ὁ Miller δὲν ἴδρυσεν ἰδιαιτέραν θρησκευτικὴν κοινότητα, καθ' ὅσον τὸ τέλος τοῦ κόσμου ἦν ἐγγύς. Ἀπὸ τοῦ 1840 ἡ θρησκευτικὴ αὐτὴ κίνησις ἔλαβε μεγαλειτέρας διαστάσεις ἐν Ἀμερικῇ. Ἐκ ὅσον τὸ κρίσιμον ἔτος ἐπλησίαζεν, ἐπὶ τοσοῦτον ἐπετείετο καὶ ἡ ἀγωνία, φθάσασα εἰς τὸ κατακόρυφον κατὰ τὸν χειμῶνα 1843—1844. Κατὰ τὸ ἔαρ 1843 οἱ Παρουσιασταὶ ἐν λευκῇ στολῇ ἀνέμενον ἐναγωνίως τὴν ὥραν τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου. Ἡ 21 Μαρτίου ὁμοῦ 1844 παρήλθεν ἄνευ ἐξαιρετικοῦ τινοῦ γεγονότος καὶ αἱ προσδοκίαι τῶν Παρουσιαστῶν διεψεύσθησαν. Ἡ ἀπογοήτευσίς ὑπῆρξε μεγάλη. Ὁ Miller ὁμολογεῖ τὸ λάθος του, θρμένει ὁμοῦ εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου εἶναι ἐγγύς. Τὴν λύσιν εἰς τὸ ἀδιέξοδον ἔδωκεν ὁμόφρων τοῦ Miller, ὁ S. S. Snow, ὅστις, ὡς ἐνόμιζεν, ἔλαβεν «φώτισιν» περὶ τῆς παραβολῆς τῶν δέκα παρθένων καθ' ἣν ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ ὁ νυμφίος, καταφθάσας περὶ τὸ μεσονύκτιον (Ματθ. κε' 5—6). Ὁ Snow ὑπελόγησε τὴν ἐπιβράδυνσιν ταύτην εἰς ἡμίσειαν ἡμέραν, δηλαδὴ εἰς ἡμισυ ἔτος. Λοιπὸν ἡ δευτέρα παρουσία θὰ ἐγίνετο ἀφεύκτως μετὰ 6 μῆνας, ἦτοι τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1844. Ἡ ἐξήγησις αὕτη ἐθεωρήθη ὡς ἱκανοποιητικὴ καὶ αἱ ἐλπίδες ἤρchiσαν ν' ἀναγεννῶνται. Τοσαύτη δὲ ἦτο καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἡ πεποίθησις τῶν ὁπαδῶν τοῦ Snow καὶ Miller, ὥστε πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δὲν συνεκόμισαν τοὺς καρποὺς τῶν ἀφήσαντες τὴν συγκομιδὴν νὰ σαπῇ ἐν ἀναμονῇ τῆς μεγάλης ἡμέρας!

Οὐκ ὀλίγοι ἀπεχώρησαν ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν, εἰς ὧν ἀνήκον, οὕτω δὲ ἐσχηματίσθη ἰδιαιτέρα θρησκευτικὴ κοινότης. Ἐ' Ἀλλά», ὡς γράφει ὁ χιλιαστὴς Leitchborough ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῶν παρουσιαστῶν, «κατὰ τὴν ἡμέραν αὕτη παρήλθε καὶ ἀφῆκε τοὺς ἀναμένοντες ἐν ὀδύνῃ. Τὸ σκεῦος τοῦ ἀρώματος, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου προὔξενε εἰς αὐτοὺς ἀθάνατον ἀγαλλίασιν, ἔκειτο συντετριμμένον πρὸ τῶν ποδῶν τῶν Καὶ ὁμοῦ εἶχον τόσον πολὺ ἐπικαλεσθῆ τὸν Κύριον Ἄλλὰ δὲν ἦλθε!» Ἄλλος τις φίλος τοῦ Miller γράφει: «Ἐγκατέλειψα μετὰ πικρίας τὴν οἰκίαν τὴν συγκεντρώσεως καὶ ἔκλαυσα ὡς παιδίον. Ὁ χρόνος παρήλθεν, ἀλλ' ὁ περιπόθητος Κύριος δὲν ἔφάνη»

1. Δαν. ἡ' 14.

Καὶ ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν μας τὸ λεχθὲν ὑπὸ Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς; «Ἦραν τὸν κύριόν μου καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν». Αἱ ὁμολογίαι αὗται ἔχουσι τι τὸ συγκινητικὸν ἀληθῶς. Ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἐντυπώσεις ἔγραφε καὶ ὁ Miller τὰ ἐξῆς κατὰ τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου 1844: «Ἐίμεθα κατὰ τοῦτο ἔνοχοι, ὅτι ἰδρῦσαμεν ἰδίαν ἐκκλησίαν· εἶθε ὁ Θεὸς νὰ μᾶς συγχωρήσῃ!» Πολλοὶ ἐπανήλθον κατησχυμένοι εἰς τοὺς κόλπους τῶν Ἐκκλησιῶν των, ἅς πρὸ ὀλίγου εἶχον ὑβρίσει, καὶ οἱ ἐμμείνοντες εἰς τὰς δοξασίας των ἀπεκλείσθησαν τῆς ἐπισήμου ἐκκλησίας τῶν Ἀναβαπτιστῶν κατὰ Ἰανουάριον 1845.

Ἐν Βερολίῳ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΜΩΡΑΙΤΗΣ

ΤΑ ΕΝ ΡΩΣΙΑ

Ἡ νέα τροπή, ἣτις ἐδόθη εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα τῆς πατριαρχικῆς ἐν Ρωσίᾳ Ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ τοποτηρητεύοντος μητροπολίτου Σεργίου καὶ τῆς περὶ αὐτὸν ἱεράς συνόδου, φυσικὸν ἦτο νὰ συγκινήσῃ τὰ μάλιστα τὸν ὑπερόριον ὀρθόδοξον ρωσικὸν κόσμον. Εἶδόμεν ἤδη ποῖαι ἐρμηνεῖαι ἐδόθησαν ὑπὸ διαφόρων μερίδων τῶν ἐν τῷ ἔξωτερικῷ Ρώσων εἰς τὸ διάβημα τοῦ μητροπ. Σεργίου. Ἄλλ' ἐθεωρήθη ἐπάναγκες ὅπως διαβιβασθῇ εἰς Μόσχαν καὶ αἰτιολογικῆ ἔκθεσις διασαφοῦσα τὴν στάσιν αὐτῶν ἀπέναντι τῶν νέων ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἀναλάβῃ ἡ πατριαρχικὴ Ἐκκλησία ἀπέναντι τοῦ ἐν Ρωσίᾳ σοβιετικοῦ καθεστώτος. Σημεῖά τινα τῶν διασαφήσεων τούτων εἶνε λίαν ἐνδιαφέροντα. Δὲν δυνάμεθα—λέγεται σὺν ἄλλοις ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐγγράφῳ—νὰ παρασιωπήσωμεν τὴν ἀντίφασιν τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ ἡμῶν τῶν ὀρθοδόξων καὶ τῶν κομμουνιστῶν, τῶν κυβερνώντων τὸν σύνδεσμον (τῶν σοβιετικῶν δημοκρατιῶν). Ὁ ἰδικὸς των σκοπὸς εἶνε ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ νόμου αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ ὅλην τὴν ἔννοιαν καὶ ὅλον τὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν βλέπομεν ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς εἰς τὸν Θεὸν πίστεως καὶ ἐν τῇ ὅσον τὸ δυνατόν εὐρυτέρῳ διαδόσει καὶ κατοχυρώσει τῆς πίστεως ταύτης ἐν ταῖς καρδίαις τῶν πιστῶν. Ἐκεῖνοι ἀναγνωρίζουν καὶ ὁμολογοῦν μόνην τὴν ὑλιστικὴν ἀντίληψιν τῆς ἱστορίας· ἐνῶ ἡμεῖς πιστεύομεν εἰς τὴν θείαν Πρόνοιαν καὶ εἰς τὸ θαῦμα. Τὴν πρόοδον τῆς Ἐκκλησίας ἡμεῖς ἐνορῶμεν οὐχὶ ἐν τῇ προσαρμογῇ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου ἐποχῆς, οὐχὶ ἐν τῷ ἀκρωτηριασμῷ τοῦ ἰδεώδους τῆς Ἐκκλησίας καὶ οὐχὶ ἐν τῇ μετατροπῇ τῶν κανόνων της, ἀλλ' ἐν τούτῳ, ὅτι ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς

καὶ τῇ καθ' ὅλου συγχρόνῳ καταστάσει τῶν πραγμάτων ὀφείλει νὰ γινώσκῃ πῶς νὰ ἀνάπτη καὶ τρέφῃ καὶ συντηρῇ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀνθρώπων τὸ πρότερον ὑπάρχον πῦρ τοῦ ἐνθέου ζήλου καὶ νὰ διδάσκῃ τὸ ποίμνιον καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ ζεσθὸν τοῦ ὕλισμοῦ νὰ εὐρίσκη τὴν ἔννοιαν τῆς ζωῆς του ἐπέκεινα τοῦ τάφου, καὶ οὐχὶ ἐνταῦθα, ἐπὶ τῆς γῆς... Ὑποσχυόμενοι πλήρη νομιμοφροσύνην ὑποχρεωτικὴν εἰς πάντας τοὺς πολίτας τοῦ σοβιετικοῦ συσδέσμου, ἡμεῖς, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπωμισθῶμεν οἰαδήποτε ὑποχρεώσεις πρὸς ἀπόδειξιν τῆς νομιμοφροσύνης ἡμῶν ταύτης. Ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ὑπερόριους κληρικούς, τοὺς ἀκολουθήσαντας τὰ ἐκπατρισθέντα εἰς τὸ ἔξωτερικὸν ποίμνιά των, οὗτοι, μὴ λογιζόμενοι ἑαυτοὺς πολίτας τῶν σοβιετικῶν δημοκρατιῶν, ἐνίοτε ἐκφορῶνται δυσμενῶς κατ' αὐτῶν δὲν εἶνε ὅμως ὀρθὸν ἢ εὐθύνη νὰ καταλογίζηται εἰς τὴν ὅλην ρωσικὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸν ἐν τοῖς ὄριοις τοῦ σημερινοῦ ρωσικοῦ κράτους διαβιοῦντα κληρον.

Καὶ ταῦτα μὲν οἱ ἐν τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ Ρῶσοι, ὧν ἐκκλησιαστικῶς προϊστάται ὁ μητροπ. Εὐλόγιος. Οἱ δὲ περὶ τὸν μητροπ. Ἀντόνιον ἐν Κάρλοβιτς συνεσπειρωμένοι εἰς κολλεγιακὴν «σύσθεον» ῥώσοι ἱεράρχαι προέβησαν ἐκ τῆς αὐτῆς ἀφορμῆς εἰς ἀποφάσεις ἔτι ριζικωτέρας, διατυπωθείσας ἐν ἰδίῳ ἐγκυκλίῳ πρὸς τὸ ὀρθόδοξον ποίμνιον.

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μητροπ. Σεργίου—λέγεται σὺν ἄλλοις ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ—καὶ τῶν μελῶν τῆς ἱεράς συνόδου δὲν συνετάχθη ἐλευθέρως, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἰσχυρὰν πίεσιν τῶν διοικτῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τυραννῶν τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ μπολσεβικῶν. Διότι οὐδεὶς ἱεράρχης, ἐλεύθερος τῆς πίστεως καὶ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν κακίστων τούτων ἐχθρῶν τοῦ Χριστοῦ, δύναται νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἔξουσίαν αὐτῶν νόμιμον, νὰ πιστεύῃ εἰς εἰρημικὰ τάχα σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ ἐπιτίθῃ ποτὲ ἀποκαϊσιστικὰ κανονικῶν μετ' αὐτῆς σχέσεων. Ἐπὶ δεξ εἶσαν ὀλοκλήρον ἐξακολουθεῖ ὁ κατὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ διωγμὸς ἐν τῇ πολυπαθεῖ Ρωσίᾳ, διωγμὸς ὑπομιμνήσκων ἡμῖν τοὺς πρώτους χρόνους τοῦ Χριστιανισμοῦ. Πῶς λοιπὸν εἶνε δυνατόν νὰ ἐκφρασθῇ παλλαϊκὴ εὐγνωμοσύνη πρὸς τοιαύτην ἐξουσίαν; Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ γίνεται λόγος περὶ προσοχῆς αὐτῆς πρὸς τὰς πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ ὀρθοδόξου πληθυσμοῦ;

Ἡ ἐπιστολὴ (τοῦ μητροπ. Σεργίου) ἐπιδικᾷ σὺν ὅπῳ ἀνέφικτον, ἦτοι τὴν σύναψιν ἀνηκούστου δεσμοῦ μεταξὺ τῆς ἀθέου ἐξουσίας καὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκ-

κλησίας. Ἀλλὰ «τίς μετοχή δικαιοσύνη καὶ ἀνομία ; Τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος ; Τίς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελίαλ ;» Ἡ χαρὰ τῆς σοβιετικῆς ἐξουσίας εἶνε ἡ ἐλάττωσις τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσεβείας, ὁ πολλαπλασιασμός τῆς ἀνομίας, ἡ διαφθορὰ τῶν ἀνθρώπων, ἡ ἐξόντωσις τῆς Ἐκκλησίας, ἡ καταβασάνισις τῶν πιστῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, ἡ χύσις τοῦ αἵματος τῶν δικαίων, ἡ ἐπὶ τῆς γῆς ἴδρουσις τῆς βασιλείας τοῦ διαβόλου. Δύναται πάντα ταῦτα νὰ ἀποτελέσωσι χαρὰν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ;

Τὸ ἔγγραφο τοῦ μητροπ. Σεργίου—λέγεται περαιτέρω—δὲν εἶνε ἔγγραφο ἱεράρχου καὶ ἐκκλησιαστικοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ πολιτικὸν ἔγγραφο, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἔχη σημασίαν ἐκκλησιαστικὴν καὶ κανονικὴν, οὐδ' εἶνε ἄρα ὑποχρεωτικὸν δι' ἡμᾶς, ἐλευθέρους τοῦ ζυγοῦ καὶ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς θεομάχου καὶ χριστομισήτου ἐξουσίας. Οἱ μπολσεβκοὶ εἶνε οἱ ἐξαναγκάσαντες τὸν Σεργίου καὶ τοὺς λοιποὺς ἱεράρχας νὰ δηλώσωσιν, ὅτι ἡ σοβιετικὴ ἐξουσία εἶνε νόμιμος, ὅτι πρέπει νὰ ὑποτασσώμεθα εἰς αὐτήν, ὡς τάχα θεοσύστατον, ὅτι τὰ συμφέροντα αὐτῆς συμπιπτουσι πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι ἡ εἰς αὐτὴν ἀντίστασις εἶνε ἐγκληματικὴ καὶ δέον νὰ τιμωρῆται δι' ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν. Ἀλλὰς λέξεσι τὸ ἔγγραφο τῶν ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας κατέστη ἐν τῶν μέσων τῆς προπαγάνδας τῆς σοβιετικῆς ἐξουσίας καὶ τῆς εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν εἰσαγωγῆς τῆς ἀθέου πολιτικῆς. Οἱ ἱεράρχαι εὐλογοῦσι τὴν ἀντιχριστιανικὴν πολιτικὴν τῶν ἐχθρῶν πάσης θρησκείας. Κατάστασις δὴλα δὴ πραγμάτων ὅπως ἀλλοτρία πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπιβλαβῆς καὶ ἐπικίνδυνος, ἱκανὴ νὰ δημιουργήσῃ νέον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ βαρὺν ταραχὸν καὶ νὰ παράσχῃ ἀφορμὴν νὰ φεβώμεθα διὰ τὴν ἀγνότητα τῆς ἐν Ρωσίᾳ ὀρθοδοξίας. Ἀλλ' ἡ Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ εὐλογῇ ἀντιχριστιανικὴν, πολλῶ δ' ἤττον ἄθεον πολιτικὴν...

Ζητεῖται παρὰ τοῦ ἐν τῇ ὑπεροχῇ κλήρου νὰ ἀναγνωρίσῃ ὡς νόμιμον τὴν σοβιετικὴν ἐξουσίαν καὶ δὴ νὰ δώσῃ γραπτὴν δῆλωσιν περὶ τῆς εἰς αὐτὴν πίστεως. Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ἀδύνατον. Ἡμεῖς θεωροῦμεν αὐτὴν παράνομον καὶ οὐχὶ θεοσύστατον, ἀλλὰ μόνον ὑπάρχουσαν κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ πρὸς συνέτισιν ἡμῶν. Καὶ προσευχόμεθα εἰς τὸν Θεὸν ὅπως ἀπαλλάξῃ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ καὶ τὴν Ρωσίαν ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ καὶ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς ταύτην τὴν ἐξουσίαν

Εἶνε δυνατόν νὰ θεωρηθῇ νόμιμος ἡ ἀπόφασις τῆς προσωρινῆς πατριαρχικῆς Συνόδου περὶ παύσεως καὶ ἀποκλεισμοῦ τῶν ἱεραρχῶν καὶ τῶν λοιπῶν κλη-

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	Ἡμερομηνία	Κυριακαὶ Ἐδαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἑορταί	Ἥχοι
	4	Κυρ. Γ' Λουζᾶ	Αγ. Βαρβάρας	Γ' πλ δ	
11	Κυρ ΓΑ' Λουζᾶ (Προπατόρων)	Κυριακὴ ΚΘ' (Προπατόρων)	Δ' 'α		
18	Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως	Κυρ. πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως	Ε' β'		
25	ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΗΝ	ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΗΝ			

ρικῶν ἀπὸ τοῦ κλήρου τοῦ ἐν Μόσχᾳ Πατριαρχείου, ἐὰν οὗτοι δὲν δώσωσι γραπτὴν καθολογήσιν πίστεως εἰς τὴν σοβιετικὴν ἐξουσίαν ; Τοιοῦτο θέσπισμα τῆς συνόδου δὲν δύναται νὰ λογισθῇ νόμιμον καὶ κανονικόν· εἶνε ὑπέρβασις ἐξουσίας...

Τούτων πάντων ἕνεκα—κατὰ τὴν ἡ ἀπόφασιν—, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ ἀνωτάτη ἐν Ρωσίᾳ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ τελεῖ ἐν δεινῇ αἰχμαλωσίᾳ εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς Ἐκκλησίας καὶ δὲν εἶνε ἐλευθέρᾳ ἐν ταῖς πράξεσιν αὐτῆς, ἡμεῖς δὲ δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν μετ' αὐτῆς σχέσεις κανονικάς, ἀποφασίζεται : α) ὅπως ἡ ὑπεροχὴ μερὶς τῆς Πανρωσικῆς Ἐκκλησίας ἐφεξῆς διακόψῃ τὰς διοικητικὰς σχέσεις πρὸς τὴν ἐν Μόσχᾳ ἐκκλησ. ἀρχὴν διὰ τὸ ἀδύνατον τῶν κανονικῶν πρὸς αὐτὴν σχέσεων καὶ ἕνεκα τῆς ὑποδουλώσεως αὐτῆς εἰς τὴν ἄθεον σοβιετικὴν ἐξουσίαν σιεροῦσαν αὐτὴν ἐλευθερίας ἐν ταῖς ἐκδηλώσεσιν αὐτῆς καὶ ἐν τῇ κανονικῇ διακυβερνήσει τῆς Ἐκκλησίας· β) ὅπως ἀπαλλαγῇ ἡ ἱεραρχία ἡμῶν ἢ ἐν Ρωσίᾳ τῆς εὐθύνης διὰ τὴν μὴ ὑφ' ἡμῶν ἀναγνώρισιν τῆς σοβιετικῆς ἐξουσίας μέχρι τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν κανονικῶν μετὰ τῆς Ρωσίας σχέσεων καὶ μέχρι τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ διωγμοῦ τῆς ἀθέου σοβιετικῆς ἐξουσίας· γ) ὅπως τὸ ὑπεροχίον τμήμα τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας θεωρῇ ἑαυτὸ ἀναπόσπαστον κλάδον τῆς μεγάλης Ρωσικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ μερὶς αὕτη δὲν ἀποχωρεῖ ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς Μητρὸς αὐτῆς Ἐκκλησίας καὶ δὲν θεωρεῖ ἑαυτὴν ἀυτοκέφαλον, ἀλλ' ὡς τὸ πρὶν θεωρεῖ κεφαλὴν αὐτῆς τὸν πατριαρχικὸν τοποτηρητὴν μητροπολίτην Πέτρον καὶ αὐτοῦ τὸ ὄνομα μνημονεῖ ἐν ταῖς ἱεροτελεσίαις· δ) ὅπως θεωρῆται ἀντικανονικὴ πᾶσα διάταξις τοῦ μητροπολίτου Σεργίου καὶ τῆς συνόδου αὐτοῦ περὶ ἀποκλεισμοῦ τῶν ὑπεροχίων ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν, τῶν μὴ βουλομένων νὰ παρᾶσχωσιν ἔγγραφον πίστιν εἰς τὴν σοβιετικὴν κυβέρνησιν, ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ κλήρου τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας· καὶ ε) ὅπως ἀποκρουσθῇ διαρρηθὴν ἡ πρότασις τοῦ μητροπ. Σεργίου καὶ τῆς συνό-

δου αὐτοῦ περὶ ὑπογραφῆς πίστεως εἰς τὴν σοβιετικὴν κυβέρνησιν ὡς ἀντικανονικὴ καὶ λίαν ἐπιβλαβὴς διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν τε ἐν Ἰωσία καὶ τὴν ἐν τῷ ἔξωτερικῷ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ὅ ἐστι χρεία.

Ἡ ἐν τοῖς κόλποις τῆς κυβερνήσεως συνασπισμοῦ ἐπελθοῦσα συμφωνία ὡς πρὸς τὴν προσήκουσαν ρύθμισιν τοῦ φλέγοντος ἐκπαιδευτικοῦ ζητήματος καὶ αἱ βάσεις, ἐφ' ὧν ἐπετεύχθη αὕτη ἀνεκούφισαν ὀλοκληρον τὸν ἑλληνικὸν λαόν. Ἰδιαιτέρως ἰκανοποίησε τὸν λαὸν ἡ ἀπόφασις τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἡ ἀνακίθαροις αὐτῶν ἀπὸ τῶν χυδαιοτήτων, τῶν ρυπαροτήτων, τῶν ἀνηθικοτήτων καὶ τῶν ἀναρχισμῶν, τῶν ἐπανειλημμένως ἐν τῷ τύπῳ καταγγελθέντων. Ὁ ἑλληνικὸς λαός, ὁ ἀνέκαθεν λαὸς τῶν εὐγενεστέρων καὶ ὑψηλοτέρων ἰδανικῶν, ἀντιλαμβάνεται καλῶς ὅτι τὸ πρῶτιστον, καὶ τὸ ἐν, οὐ ἐστι χρεία δι' αὐτόν, εἶνε ἢ παρεχομένη εἰς τὰ τέκνα του πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ τροφή, ὅτι ἡ τροφή αὕτη ἐνοθεύθη ὑπὸ στρεβλῶν τὴν καρδίαν καὶ τὸν νοῦν, καὶ ὅτι ἀνάγκη νὰ πνεύσῃ ὑγιῆς ἄνεμος εἰς τὰ σχολεῖα. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι αὐτὴν τὴν φορὰν οἱ λόγοι θὰ μεταβληθῶσιν εἰς ἔργα ταχέως, τοῦ προβλήματος τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως λαμβάνοντος τὴν θέσιν, ἡ ὁποία ἐμπρέπει εἰς αὐτὸ μεταξὺ τῶν ἐπασχολούντων τὸ ἔθνος θεμελιωδῶν αὐτοῦ ζητημάτων.

Ἐγκληματικὴ ἐσοτή.

Τὰ ἐν Ἀθήναις κομμουνόθρεπτα στοιχεῖα τὴν ἐσχάτην θὰ ὠφλίσκανον ἀγνωμοσύνην ἂν δὲν ἐδράττουτο τῆς εὐκαιρίας τῆς συμπληρώσεως τῆς ρωσικῆς κομμουνιστικῆς δεκαετίας πρὸς συνεορτασμὸν τῆς ἐρυθρᾶς ἐπετειοῦ. Ἐγένετο λοιπὸν ἡ σχετικὴ «συντροφικὴ» συγκέντρωσις, καὶ ἀφοῦ ἐπλάκη τὸ ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀπειρίαν τῶν ἀνθρωποκτονιῶν τοῦ ρωσικοῦ μπολσεβισμού, ἠκούσθη ζητωκραυγὴ ζωηρὰ ὑπὲρ τῆς «ἰδεολογίας» τοῦ προλεταριάτου καὶ τὰ λοιπά. Ἐὰν ἡ ἀνοχὴ τῶν τοιούτων ἀναρχικῶν ἐκδηλώσεων λέγεται ἐλευθερία, ἀδυνατοῦμεν νὰ ὀρίσωμεν τί ἐστὶν ἔγκλημα.

Ἡ ἐξέγερσις.

Ἦραξε σοβαρὰ τῆς ἐργαζομένης κοινωνίας ἡ ἐξέγερσις κατὰ τῆς παθητικῆς στάσεως τῶν κυβερνούντων ἀπέναντι τῆς ὀλοῦν ἀπλουμένης κομμουνιστικῆς προπαγάνδας, τὴν μόλις δὲ συγκαταουμένην δυσφορίαν, τὴν ὁποίαν ἐρμηνεύει ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν ἐν τῷ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Βουλὴν ἐπίδοθέντι κατ' αὐτὰς ὑπομνήματί του, συμμερίζεται ὀλο-

κληρος ἡ ὑγιῆς τοῦ λαοῦ μερίς. Καὶ ὁ τιμίως ἐργαζόμενος κόσμος, εὐρισκόμενος πρὸ τάσεων ἀναρχικῶν καὶ ἀνατρεπτικῶν τῆς κρατούσης τάξεως ἰδεῶν καὶ πραγμάτων, τάσεων προαγουσῶν τὴν ἀνηθικότητα καὶ τὸ ἔγκλημα, ὑπονομευουσῶν τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκον καὶ ὠθουσῶν εἰς τὴν πρὸς τοὺς νόμους αὐτῆς ἀπειθειαν, ὀρθῶς διαγιγνώσκει ὅτι ὁ κομμουνισμὸς δὲν εἶνε ἰδεολογία, ὡς κατεφάνη ἐκ τῆς διαρρησάσης δεκαετίας, καὶ ὀρθῶς ἀποφαίνεται ὅτι τὸ κράτος καθήκον ἔχει νὰ θέσῃ αὐτὸν ἐκτὸς νόμου.

Ἐπαινεγμοί.

Οἱ συντάσσοντες τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας «Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ», ἀναδημοσιεύοντες τί ἐν τισιν ἀθηναϊκαῖς ἔφημερίαι γραφέντα ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐν Σοφίαι πρὸ μηνὸς καὶ πλεον συγκλήσεως τῆς συνδιασκέψεως τῶν ἐθνικῶν συμβουλίων τῶν βαλκανικῶν λαῶν, τῆς ἀνὰ διετίαν ἐν ταῖς βαλκανικαῖς χώραις συγκαλουμένης τῆ πρωβουλία καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιστοασίαν τοῦ «Παγκοσμίου Συνδέσμου πρὸς προαγωγὴν διεθνούς φιλίας τῶν λαῶν διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν», ἐπάγθῃται τὸ ἀκόλουθον σχόλιον:

«Πᾶς ἀναγνώστης τῶν ἀνωτέρω δύναται ἀφ' ἑαυτοῦ νὰ ἐξαγάγῃ τὸ συμπέρασμα περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐν σχέσει πρὸς τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα.»

Εἰς τὸν οὐχὶ φιλάδελφον καὶ οὐχὶ καλῆς πίστεως ὑπαινεγμὸν τοῦτον δέον νὰ παρατηρήσῃ πρῶτον ὅτι ἀνακριβῶς ὁ περὶ τῶν πραγμάτων τούτων ἀπληροφόρητος ἑλληνικὸς τύπος ἔγραφε περὶ ἀντιπροσωπεύσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν συνδιάσκεψιν ταύτην, διότι, ὡς κάλλιστα γνωσκουσιν οἱ περὶ τὸν «Ἐκκλησ. Κήρυκα», εἰς τὰς συνδιασκέψεις τοῦ ἐν λόγῳ Παγκοσμίου Συνδέσμου δὲν παρίστανται ἀντιπρόσωποι Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ τὰ μέλη τῶν ἑκασταχοῦ Ἐθνικῶν Συμβουλίων, ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν λαῶν των. Δεύτερον, πᾶς ὀμιλοῦσι κακιστικῶς, προφανῶς, περὶ τῆς «δ ι α γ ω γ ἡ ς τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐν τῷ σπουδαίῳ τούτῳ ἐκκλησιαστικῷ ζήτηματι» ἀφοῦ γνωρίζουσι κ α λ λ ι σ τ α τὴν αἰτίαν, δι' ἣν δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ μετάσχωσι τῆς συνδιασκέψεως οἱ ἀπαρτίζοντες τὸ ἐν Ἑλλάδι Ἐθνικὸν Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου ἡμῶν, ἀφοῦ ἀνεκοινώθη ὑπ' αὐτῶν εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τηλεγραφικῶς τὸ κωλύσαν αὐτοὺς ἐμπόδιον καὶ διετυπώθη ἡ παράκλησις νὰ ἀναβληθῇ αὕτη ἐπὶ μικρὸν ἵνα μὴ ἄνευ τῶν ἐλλήνων ἀντιπροσώπων συγκροτηθῇ; Τρίτον, διατὶ τὸ ἐν λόγῳ βουλγαρικὸν σχόλιον χαρακτηρίζει τὸ ἐπασχολῆσαν τὴν συνδιάσκεψιν ζήτημα ὡς «έ κ κ λ η σ ι α σ τ ι κ ὸ ν», ἀφοῦ ἐπ' ἴσης κάλλιστα εἶνε γνωστὸν ὅτι αὕτη δὲν ἀσχολεῖται παντάπασιν περὶ ζητήματα ἐ κ κ λ η σ ι α σ τ ι κ ᾶ. ἀλλὰ περὶ τοὺς τρόπους καὶ τὰς μεθόδους, δι' ὧν θὰ εὐδοκῆ ἡ παγίωσις φιλίῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν διαφορῶν λαῶν, μόνον δὲ ὡς ὄργανα καὶ μέσα χρησιμοποιοῦνται αἱ Ἐκκλησίαι αὐτῶν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ εἰρημένου σκοποῦ; Ἡ «διαγωγὴ» τῶν Ἑλλήνων ἐν σχέσει πρὸς τὸ εὐγενές ἔργον καὶ τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου διετρανώθη ὡς ἄριστα κατὰ πάσας

τὰς μέχρι τοῦδε συγκληθείσας Συνδιασκέψεις, ὡς μάλιστα δὲ κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις κατὰ Φάληρον συγκροτηθεῖσαν πρὸς διετίαν, ἀληθῶς ἀλησμόνητον, συνδιάσκεψιν, κατ' αὐτὴν τῶν Βουλγαρῶν, Σέρβων καὶ Ρουμάνων, τὴν ὁμολογίαν, εἶνε δὲ ἀληθῶς ἄκρως ἄπορον πῶς ἐπέτρεψαν εἰς ἑαυτοὺς τοιοῦτους ὑπαυγμοὺς ἐν τῷ ἀνωτέρω προσαχθέντι σχολίῳ οἱ περὶ τὸν «Ἐκκλ. Κηρυκα» τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερά Σύνοδος συνήλθε κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην εἰς δικαστικὰς συνεδρίας κατὰ τὴν Τετάρτην καὶ Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν, ἐξετάσασα καὶ διάφορα ἐπιτροπικὰ ζητήματα.

Ἡ διαδικασία τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἱερέως Φιλήμονος Βλαχοπούλου, ἀρξαμένη, ὡς ἐσημειώσαμεν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ, ἀπὸ τῆς συνεδρίας τῆς Πέμπτης τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος παρετάθη ἐπὶ τριήμερον σχεδόν, λήξασα μόλις κατὰ τὰς πρώτας μεταμεσημβρινὰς ὥρας τοῦ Σαββάτου. Ἐδέησε δὲ σημειῖά τινα τῶν κατηγοριῶν νὰ ἐξετασθῶσι καὶ κατ' ἀντιπαράστασιν τῶν μαρτύρων. Ἀπεδείχθη ὅτι ὁ κατηγορηθεὶς ἱερεὺς δὲν ὑπέπεσεν εἰς ἑτεροδοξίαν τινα περὶ τῆς Θεοτόκου, ἀλλ' ἀμυνόμενος, ὡς ἐνόμισε, τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας ἠξίωσεν ὅπως μὴ ψάλληται ὑπὸ τῶν πιστῶν ἐν τῷ παρακλητικῷ κανόνι «σῶσον ἡμᾶς» προκειμένου περὶ τῆς Θεοτόκου ἀλλὰ «προέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν» καὶ μὴ γίνηται πρὸς τῆς ἁγίας αὐτῆς εἰκόνας γονυκλισία, ἅτε ἀμαρζούσης ταύτης μόνῃ τῇ θεότητι, τῇ καὶ μόνῃ σωζούσῃ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐξήγγησεν αὐτῷ ὅτι τὸ «σῶζειν» μὴ ἔχον μόνον ἀπολυτρωτικὴν ἔννοιαν, ἀλλὰ σημαῖνον βοήθειαν καὶ προστασίαν καὶ ἡ γονυκλισία δηλοῦσα οὐ μόνον «λατρείαν» ἀλλὰ καὶ «τιμητικὴν προσκύνησιν» δέονταν ν' ἀναφέρονται καὶ εἰς τὴν Θεοτόκον. Ὁ κατηγορούμενος καὶ προφορικῶς καὶ διὰ «λιβέλλου» δηλώσας τὴν συμφωνίαν αὐτοῦ καὶ πρὸς τὰ ἀνωτέρω καὶ γενικῶς πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἀπηλλάγη πάσης κατηγορίας, ἐτιμωρήθη δὲ διὰ δύο ἐτῶν καὶ ἐνὸς μηνὸς ἀργίας διὰ τὸ προξενηθῆναι σκάνδαλον.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Τετάρτης ἐξεδικάσθη ἡ ὑπόθεσις τοῦ τέως ἡγουμένου τῆς ἱερᾶς Μονῆς Κοζίτσης (Ναυπακτίας) Θεοφίλου Θεοφανοπούλου, ὅστις κατεδικάσθη ἐπὶ σκανδάλῳ εἰς ἐξαμήνον ἀργίαν, καὶ ἰσόχρονον περιορισμὸν ἐν τινι τῶν Μονῶν Μετεώρων, κατὰ δὲ τὴν συνεδρίαν τῆς Πέμπτης ἐξετάσθη ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἱερέως Γεωργίου Φατσέα (Μητροπόλεως Κυθήρων), ὑποβληθέντος εἰς τὴν ποινὴν ἐξαμήνου ἀργίας δι' ἀνοικτεῖον συμπεριφορὰν πρὸς τοὺς πιστοὺς.

Ὁμοίως κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν ἐξεδικάσθη ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἀρχ. Παναρέτου Πολυκάροπου, (Σπάρτης) ὅστις διὰ τινων δημοσιευμάτων, ἐν ποιητικῷ λόγῳ, ἐξεφράσθη ἀνευλαβῶς περὶ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξ ἀφορμῆς τῆς διορθώσεως τοῦ ἡμερολογίου. Ἡ Ἱερά Σύνοδος περιορίσθη εἰς τὴν ποινὴν τῆς ἀστηρεσίας ἐπιπλήξεως μετὰ τὴν προφορικὴν

καὶ ἔγγυφον δήλωσιν αὐτοῦ ὅτι δὲν εἶχε τὴν πρόθεσιν νὰ προσβάλλῃ τὴν Ἱεραρχίαν, ὅτι ζητεῖ συγγνώμην καὶ ὅτι θὰ συμμορφοῦται καὶ ἐν τῇ μέλλοντι, ὡς ἀνέκαθεν, ἄλλως τε, πράττει πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἐκκλησίας περὶ ἡμερολογίου.

Τέλος κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Παρασκευῆς ἐκδικασθείσης τῆς ὑποθέσεως τῶν τριῶν Διακόνων Ἀνθίμου Προτονοταρίου, Ἀντωνίου Μπήτρου καὶ Αὐξεντίου Ἰωάννου (τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς) κατεδικάσθησαν οὗτοι εἰς καθαιρέσιν καὶ ἀπογύμνωσιν ἀπὸ τοῦ ἱερατικοῦ σχήματος, διότι συμμετέσχον τοῦ σιητῶς ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπαγορευομένου εἰδωλολατρικοῦ «κλειδωνος» καὶ δι' ἄλλας συνεπαγομένας τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν πράξει.

Χθὲς μετὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὁ Μακ. Πρόεδρος ἐπεσκέφθη τὸν κ. Πρωθυπουργὸν καὶ παρέμεινε παρ' αὐτῷ ἐπὶ μακρόν.

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, ἄγων τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ, ἐτέλεσε τὴν Θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ ἱερῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων Θεοφιλ. Σταυρουπόλεως, καὶ Βρεσθένης καὶ ἀναλόγου ἀριθμοῦ ἱερέων. Μετὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν, περὶ ὅραν 12ην, προηγουμένου ἀνὰ δύο στίχους τοῦ ἱεροῦ Κλήρου μετέβη περὶ εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν, ἐν τῇ εἰσόδῳ τῆς ὁποίας ἦσαν παρατεταγμένοι οἱ μαθηταὶ τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησίας. Σχολῆς, τὰ ὀρφανὰ Ἀσύλου τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, ὡς καὶ τὰ μέλη τοῦ γηροῦ τοῦ ναοῦ. Ἐψάλη δὲ ὑπ' αὐτῶν ἡ «φήμη» τοῦ Μακαριώτατου ἅμα τῇ εἰσόδῳ αὐτοῦ. Ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐχαιρέτισαν τὸν ἐορτάζοντα ἡ Δ. Ἱερά Σύνοδος καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες Ἱεράρχαι, ἐκ μέρους δὲ τῆς Συνόδου ὁ πρῶτος τῇ τάξει τῶν Συνόδων προσεφώνησε τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον διὰ τῶν ἐξῆς:

«Ἡ Διαρκὴς Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐνετείλατό μοι νὰ ἐκφράσω τῇ Ὑμετέρῳ Σεπτῇ Μακαριότητι ἐπὶ τοῖς ὀνομαστηρίοις Αὐτῆς τὰ ἐγκάρδια αὐτῆς συγκαροτήρια, συνάμα δὲ νὰ δεηθῶ τοῦ ἐν Τριᾷδι Θεοῦ, ὅπως ἀξιοῖ τὴν Ὑμετέραν πεπνυμένην Μακαριότητα νὰ ἐορτάξῃ καὶ πανηγυρίξῃ τὴν ὀνομαστικὴν Αὐτῆς ἐορτὴν μέχρι βαθυτάτου γηρατος ἐν πλήρει ὑγείᾳ καὶ χαρᾷ, ἵνα δεηθῶ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅπως ἐνισχύῃ Αὐτὴν διὰ τῆς θείας Αὐτοῦ χάριτος νὰ ἀγωνίζηται, ὡς ἀγωνίζεται, τὸν καλὸν ὑπὲρ τῆς ἀνωμότητος ἡμῶν πίστεως ἀγῶνα. Ἴνα δεηθῶ τοῦ Θεοῦ διὰ προσβειῶν τοῦ σήμερον ἐορταζομένου Μεγάλου Ἁγίου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, νὰ χορηγήσῃ τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν, σοφὸν τῆς Θεολογικῆς Ἐπιστήμης διδάσκαλον, νὰ ἐργάζεται αἰεὶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνθέρμου ζήλου ὑπὲρ τῶν δικαίων τῆς ἁγίας ἡμῶν Μητροῦς Ἐκκλησίας ἐπ' ἀγαθῷ Αὐτῆς. » Ζῆθι, Μακαριώτατε, ἐπὶ πάμπολα ἔτη πρὸς χαρὰν ἡμῶν καὶ τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληρώματος».

Ὁ Μακαριώτατος ἀπήντησεν εὐχαριστῶν θερμῶς τὴν Ἱεράν Σύνοδον διὰ τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ δεηθεὶς τοῦ Ὑψίστου ὅπως ἐνισχύῃ πάντας τοὺς Ἱεράρχ-

χας εἰς τοὺς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἀγῶνας. Μετὰ τοῦτο ὑπέβαλον τὰ σέβη αὐτῶν ὁ περυστάμενος ἐν πικρῇ παρατάξει ἱερὸς Κλήρος καὶ ἄπειρον πλῆθος λαοῦ, οἱ Καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ οἱ τῆς Ριζαρίου Ἐκκλησιᾶς Σχολῆς, οἱ φραιτέραι τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, οἱ τοῦ ἐν τῇ Μονῇ Πετροῦ οἰκοτροφείου ἐν σώματι, προσφωνήσαντος ἐνδὸς αὐτῶν καὶ ἀπαντήσαντος τοῦ Μακαριωτάτου, οἱ τῆς Ριζαρίου Ἐκκλησιᾶς Σχολῆς μαθηταὶ καὶ τὰ ὄρανα τοῦ Ἀσύλου τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἀναμείλνσαντες διαφόρους ἕμνους. Προσηλθε δι' ἐφεξῆς ὁ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος, Πρεσβευταὶ τῶν Ὀρθοδόξων Κρατῶν, Ὑπουργοί, Βουλευταὶ, οἱ Δήμαρχοι Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ πάσης τάξεως εὐλαβεῖς ἐπισκέπται οὐ μόνον ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ἐκ Πειραιῶς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἀνωτέρου τῆς Ἀττικῆς χωρίου, δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. Ἐν σώματι προσήλθον ἀντιπροσωπεῖα διαφόρων θρησκευτικῶν ὀργανώσεων, ὧν ἡ τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανικῶν ἐνώσεων νέων, Κυριῶν καὶ κορασιῶν ὑπὸ τὸν Πρόεδρον αὐτῶν Αἰδεσμι. Ἄγγελον Νησιώτην καὶ τὸν ἀντιπρόεδρον Ἀρχιμ. Προκόπιον Καλλιωντῆζην, οἵτινες καὶ προσεφώνησαν τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ἀπαντήσαντα δεόντως. Αἱ ἐπισκέψεις ἐξηκολούθησαν καὶ τῇ ἐπαύριον, πρώτων προσελθόντων ἐν σώματι τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Γεν. Ἐκκλησιᾶς Ταμείου ὑπὸ τὸν κ. Διευθυντὴν αὐτοῦ, εἰς προσφώνησιν τοῦ ὁποίου ἀπήντησεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος. Ἀπὸ τῆς παραμονῆς δὲ τῆς εορτῆς ἐλήφθησαν παρὰ τῶν Πατριαρχῶν καὶ λοιπῶν Προέδρων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, παρὰ τῶν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις σεβ. Ἀρχιερέων, παρὰ πλείστον Σωματείων, ὀργανώσεων καὶ ἰδιωτῶν ἄπειρα τελεγραφήματα.

—Εἰς τὸ πλῆμμελειοδικεῖον τῆς Κερκύρας διεξήχθη τὴν 4ην Νοεμβρίου ἐνδιαφέρουσα δίκη ἐναντίον τοῦ χλιαστοῦ Εὐαγγέλου Μανιατοπούλου. Ἡ ὁμάς τῶν ἐν Κερκύρᾳ χλιαστῶν, ἀποτελουμένη κυρίως ἐκ Λυκουριωτῶν (ἡπειρωτῶν) καὶ δρώσα εἰς τὸ προάσκειον τῆς Γαρίτσας, ἀναγνωρίζει τὸν Μανιατόπουλον τοῦτον ὡς «πρεσβύτερον» (!), ὡς τοιοῦτος δ' ἐνεφανίσθη καὶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου. Μεταξὺ τῶν ἄλλων κατηγορεῖτο ὅτι δημοσίᾳ χυδαῖα ἐξέβριζε καὶ ἐπροσηλάλιζε τὰ Μυστήρια τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τὴν πολιτικὴν ἀγωγὴν ὑπεστήριζεν ὁ ἀξιότιμος κ. Ἀνδρέας Καρυίδης, δικηγόρος διακρινόμενος διὰ τὴν πολυμαθειαν, τὴν εὐγλωττίαν καὶ τὸν ζῆλον ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὁ κ. Καρυίδης ἀνέπτυξεν ἐμβροτιῶς καὶ ἐμπεριστατωμένως τὰς χλιαστικὰς δοξασίας, ἀποδείξας τὸ ἀντιχριστιανικὸν καὶ σαθρὸν αὐτῶν, καὶ τόνισας τὴν σημασίαν τῶν σκοπῶν τοὺς ὁποίους ὑποκρύπτουσιν οἱ αὐτοκαλούμενοι σπουδασταὶ τῶν Γραφῶν. Τὸ πολυπληθὲς ἀκροατήριον ἐπευφήμησε τὸν διακεκριμένον τοῦτον δικηγόρον, τὸ δὲ δικαστηριον ἐπέβαλεν εἰς τὸν κατηγορούμενον χλιαστὴν Μανιατόπουλον φυλάκισιν 85 ἡμερῶν, ἄνευ ἀναστολῆς, τὰ ἔξοδα τῆς δίκης καὶ τὴν καταβολὴν γενναίου ποσοῦ διὰ τὴν ψυχικὴν ὀδύνην τοῦ ὑπὸ τοῦ χλιαστοῦ τούτου ὑβρισθέντος.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Σαλαμίνι Ἱερᾶς Μονῆς Φανερωμένης ἢ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου Προκηρύσσει ὅτι ἐκτίθεται εἰς ἐπαναληπτικὴν πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ πενταετῆς ἐνοικίας τῆς ὀρητινοσυλλογῆς τοῦ κτήματος τῆς Μονῆς (Κανδήλι) κειμένου ἐν τῇ περιφερείᾳ Μεγαρίδος κατὰ τὰ γνωστὰ αὐτοῦ ὄρια καὶ κατὰ τοὺς ὄρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεως, ἧς ἀντίγραφα κατατεθήσονται ἐν τε τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς καὶ ἐν τῷ ἐν Μεγάροις Συμβολαιογραφείῳ τοῦ Συμβολαιογράφου κ. Ἰωάννου Μιργιαγγοπούλου. Ἡ δημοπρασία γενήσεται τῇ 20ῃ Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέρα Κυριακῇ ἐν Μεγάροις καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν Δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου κ. Μιργιαγγοπούλου τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς ἀρχαμένη τῇ 10ῃ π. μ. ὥρα καὶ λήξουσα τῇ 12ῃ τῆς Μεσημβρίας Πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται ποσὸν δραχ. 5.000 ἐτησίως. Οἱ συναγωνισθησόμενοι ὀφείλουσι νὰ παρουσιάσωσιν ἐνδείξεις ἐγγυοδοσίας τῆς παρουσίας ἐνοικίας, ἄλλως εἶναι ἀπαράδεκτοι, ὡς καὶ πάσα δι' ἀναφορὰς προσφορὰ ἄνευ ἐγγυοδοσίας. Οἱ ὀφειλῆται τῆς Μονῆς ἢ διάδικοι αὐτῆς ἐκ μισθώσεως ἢ καταπατήσεως ἢ ἀμφισβητήσεως μοναστηριακοῦ κτήματος δὲν γίνονται δεκτοὶ εἰς τὸν διαγωνισμόν. Ἐν Πειραιεὶ τῇ 8ῃ Νοεμβρίου 1927

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Σαλαμίνι Ἱερᾶς Μονῆς Φανερωμένης ἢ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου Προκηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ πενταετῆς ἐνοικίας τῆς χορτονομῆς τοῦ κτήματος τῆς Μονῆς Κανδήλι κειμένου ἐν τῇ περιφερείᾳ Μεγαρίδος κατὰ τὰ γνωστὰ αὐτοῦ ὄρια καὶ κατὰ τοὺς ὄρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεως, ἧς ἀντίγραφα κατατεθήσονται ἐν τε τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς καὶ ἐν τῷ ἐν Μεγάροις Συμβολαιογραφείῳ τοῦ Συμβολαιογράφου κ. Ἰωάν. Μιργιαγγοπούλου. Ἡ δημοπρασία γενήσεται τῇ 13ῃ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέρα Κυριακῇ ἐν Μεγάροις καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου κ. Μιργιαγγοπούλου τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς ἀρχαμένη τῇ 10 π. μ. ὥρα καὶ λήξουσα τῇ 12 τῆς μεσημβρίας. Πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται ποσὸν δραχ. 5000 ἐτησίως. Οἱ συναγωνισθησόμενοι ὀφείλουσι νὰ παρουσιάσωσιν ἐνδείξεις ἐγγυοδοσίας τῆς παρουσίας ἐνοικίας, ἄλλως εἶναι ἀπαράδεκτοι ὡς καὶ πάσα δι' ἀναφορὰς προσφορὰ ἄνευ ἐγγυοδοσίας. Οἱ ὀφειλῆται τῆς Μονῆς ἢ διάδικοι αὐτῆς ἐκ μισθώσεως ἢ καταπατήσεως ἢ ἀμφισβητήσεως μοναστηριακοῦ κτήματος δὲν γίνονται δεκτοὶ εἰς τὸν διαγωνισμόν. Ἐν Πειραιεὶ τῇ 3ῃ Νοεμβρίου 1927

Ὁ ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σηπλαιῖο διακηρύττει ὅτι. Ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν περὶ τετραετοῦς ἐνοικίας, οἱ ἄγροί τῆς Μονῆς εὐρισκόμενοι ἐν ταῖς ἐξῆς, θέσσει, Παπαδήμου, Ἀμπέλι, Προσήλιο, Ἀνήλιο, Λουκάδικα, Σηκοπᾶ, Βαγῆνη, Χρῦσανθος Πγατανίτσα, Καριά, Γούρτα βαθῆ Κέντρο δένδρα, Γούρτα Ἰτρί, Ἰτρία, Μπουζῆ, Παπαδιοῦσι, Σουλὰδικα. καὶ Δέσις. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 20ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν τῇ κεντρικῇ πλατείᾳ τοῦ χωρίου Σηπλαιῖο, καὶ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογραφούντος Ἐρηνοδίκου Σιάκας. Οἱ ὄροι συγγραφῆς ὑποχρεώσεων εὐρισκονται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς ἐνθα οἱ βουλούμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Σηπλαιῖο τῇ 28 Ὀκτωβρίου 1927.

Τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον Ἱερᾶς Μονῆς Προδρόμου Φωκίδος Προκηρύσσει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν ἐπαναληπτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως οἱ κατὰ τὴν περιφέρειαν Δεσφίνης καὶ ἐν τῇ θέσει: Ἀγιος Στέφανος» δύο ἄγροί τῆς Ἱερᾶς Μονῆς αὐτοῦ. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 4ην Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν Δεσφίνῃ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Χριστοῦ κ. Δ. Παρροῦ, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Παρνασσίδος καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς συμφώνως πρὸς τοὺς ὄρους καὶ ὑποχρεώσεις τῆς ἀρχικῆς συγγραφῆς αὐτοῦ. Ἐν Ἱερᾷ Μονῇ Προδρόμου τῇ 11 Νοβρίου 1927.